

EGÉSZSÉGÜGYI ALKALMAZOTTAK LAPJA

A betegápolók, ápolónők, okl. bábák, fürdősök, fürdősoók, masszörök, vizgyógykezelők, pedikűrözök, uszómesterek síb., kórházi segéd munkások és rokonszakmával foglalkozók hivatalos szaklapja.

A Szövetség hivatalos órái: reggel 9—12-ig, d. u. 3—7 óráig. Díjtalanul közvetít intézetek, klinikák, kórházak, szanatóriumok, fürdők és magánosok részére képzett személyzetet helyben és vidékre.

MEGJELENIK MINDEN HÓ 1-ÉN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VII., Dohány-utca 74. I. em. 16
Telefon: József 422—24.

SZERKESZTŐ:

Dr. ANTAL LAJOS
orvos-elnök.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
SZIEBEN F. JÓZSEF

Hirdetések a legutányosabban felvételnek.

Kéziratok vissza nem adnak.

Előfizetési ár: 1/4 évre 1 Pengő 20 f.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában, Hiszek egy Isteni örök igazságban: Hiszek Magyarország fellámadásában! Amen.

Szaklapunk meg bővítéséről.

Nagyra becsült orvos-elnök urunk lapunk mult havi számában gondosan megírt cikkben foglalkozik szaklapunk jelentőségével, megállapítva rendeltetését. E kicsiny lap volt eddig sérelmeink szószólója, törekvéseink tolmácsolója, vívmányaink, veszteségeink hirdetője. Lapunk mindig őszinte szavakkal tárta fel helyzetünket s mindig felszólalt, ha méltánytalanság történt velünk. Szóval — amint az orvos-elnök ur is hangoztatta — zászlóvivőnk volt jó és balsorsunkban

„Kerekeit és formátumát úgy kell meg bővíteni... hogy kifelé méltóan dokumentálhassa a magyar ápolói rend kulturális és szervezeti törekvéseit.“ Orvos-elnök ur ezen megismételt szavaiból kiindulva bátorodom szerény véleményemet lami lehet talán a többség véleménye is), röviden előadni. Kellő mérlegelés és megfontolás után, nem hiszem, hogy lenne soraink közt valaki, aki az orvos-elnök ur eszméjével nem értene egyet és szaklapunk meg bővítését nem tartaná kívánatosnak. Jelenlegi formáival, terjedelmével nem felelhet meg már azon céloknak, amelyeket elérni törekszik. Nem felel meg a jövő követelményeinek. A rohamosan fejlődő kultúra, az élet, különösen a közegészségügy terén, csodákkal határos fejlődést hozott létre, a haladással együtt járó problémák özönével lapunk eddigi formája nem képes versenyt haladni. Bár szeretettel valljuk magunkénak jelenlegi alakjában, ezen szeretetet nem fogja megrövidíteni az a törekvésünk sem, hogy nem csak anyagilag, hanem szellemileg is próbáljunk eljutni arra a fokra, amelyet a mai kor igényei a betegápolás terén már jogosan meg kívánhatnak. Gondos szülők gyermeke nem járhat hosszú éveken gyermekcipőben, a fejlődéssel párhuzamosan, a kornak megfelelően kell azt öltöztetni. Szaklapunk is kinőtt már a gyermekcipőből és ha a haladás útján nem akar elmaradni, megfelelő alakban és terjedelemben kell megjelennie.

A közelmúltban egyik igazgatósági ülésen erre vonatkozó indítvánnyal felhívtam a vezetőség figyelmét, hogy szaklapunk kereke nagyon is szűk már ahhoz, hogy elhelyezhessünk benne olyan cikkeket is, amelyek közöfünk és a társadalom szélesebb rétege közt szorosabb kapcsolatot teremtenek. Reformálásra, meg bővítésre szorul az, hogy más is érdeklődve vehesse a kezébe, ne csak oktatást, hanem szórakozást is nyújtson az olvasónak. Indítványom anyagi kérdések miatt eredménytelen maradt. Maga a kérdés azonban nem merült el véglegesen, ismét felszinen van.

Anyagi nehézségekre való hivatkozással nemcsak hiba, hanem bűn lenne orvos-elnök urunk nagyjelentőségű eszméje felett napirendre térni. Gondoljunk csak arra, hogy minden, az emberiség javát szolgáló dolog legelőször csak eszme volt. A tudomány és művészet, a kémia és technika összes vívmánya mind-mind csak eszme volt előbb. Eszme szülte a gondolatot, gondolat a megvalósítást. Orvos-elnök urunk eszméje már a gondolat stádiumába lépett abban a pillanatban, amikor lapunk hasábjain az napvilágot látott. Soraimban elénk tárja, hogyan és miként kell lapunkat átalakítani, hogy „komoly és tartalmas tudományos sajtóorganummá kifejlcssük.“ Nem szép gondolat már magában véve az is, hogy a magukban erőt érző egyesületi tagok megfelelő formában beküldött munkáikkal hozzájárulhatnak ahhoz a műhöz, amelynek felépítéséhez szaklapunk mai szűkös kerekeit között nem nyílik alkalom. El sem képzelhető, mily sok és áldást hozó idea vált már valóra a sajtó útján. Sokszor azonban az eszme csak eszme marad és megsemmisül a kicsinyeskedés utvesztőiben. Elfásultsággal, közönnnyel hiába várunk a holnaptól jobbat. Önbizalom s optimizmus a fejlődés termő talaja, amelyben a sajtó ápolja a gyenge hajtást, mely idővel gyümölcsöt hozó, árnyat adó fává növekedik. Ne kicsinyeskedjünk tehát. Törekvéseinkben fogjunk össze. Tegyük tanubizonyosságot arról, hogy szellemileg is tudjuk ápolni a szépet és a jót. Szaklapunkat emeljük fel arra a magaslatra, ahonnan nemcsak örömmel, de büszkén nyúithatjuk olyan kezekbe is, amely kezek eddig nem a legszivesebben nyultak érte. Az a csekély áldozat, amit hoznunk kell, számba sem jöhet az elérendő előnyökkel szemben; nem is áldozatnak, befektetésnek tekinthetjük, melynek rövidesen meg kell hoznia áldásos gyümölcsét.

D. I.

A társadalomegészségügy tudományának kifejlődése.

Ha próbáljuk nagy körvonalakban magunk előtt azt a hatalmas, gondosan egymáshoz hangolt egészségügyi rendszert felvázolni, mely a magyar társadalom minden egyes tagjának kivétel nélkül rendelkezésére áll, el kell csodálkoznunk és fel kell bennünk merülnie a kérdésnek, mikép születtek meg ez intézmények, mely elgondolások hozták azt létre, mely célkitűzések hajtják e hatalmas organizáció motorjait?

A ma megszületett csecsemő hatalmas egészségügyi organizációkba születik bele, már megszületése pillanatában oly örökséget kap apái társadalmától, melynek értéke elvitatathatlan: intézményeket, organizációkat kap ajándékba már ugyszólván megszületése előtt is, mely intézmények, mely organizációk legfőbb, legértékesebb javát, egészségét óvják, védik, gyarapítják. A társadalom a még meg sem született csecsemőre is vigyáz: száz és száz anya és csecsemővédő intézet vizsgálja, oktatja a terhes anyát, hogy éljen, mit csináljon terhessége alatt, hogy megszülető csecsemője egészséges legyen. A csecsemő világra jön, várják a legmodernebbül berendezett ragyogó szülőosztályok, anya és csecsemővédő szervezetek, melyek gyógyítják, óvják őt magát, de anyját is. Ha átöröklött betegségben szenvedne a gyermek, ott vannak a különböző nyomorék intézetek, ha gyermekiségben gyengén fejlődne, vagy fogyatékos szellemi képességgé lenne, rendelkezésére állnak a különböző kertli iskolák és gyógypedagógiai intézetek, a számos gyermekkórházról nem is szólva. A gyermek felcseperedvén, megbetegedve, várják a legkülönbözőbb rendeltetésű ambulatóriumok, kórházak, dispensárok, szanatóriumok, üdülkék és egyéb egészségügyi intézetek. Ha családát szeretne alapítani, orvosi tanácsért a különböző házassági tanácsadó intézményekhez fordulhat. Az itt felsorolt intézmények mind-mind oktatók, vizsgálják, gyógyítják a társadalom tagjait, sőt ha munkásember, még pénzzel is segízik a betegsége folyamán. (Betegbiztosító intézetek.)

E hatalmas egészségügyi organizációk rendszere végigkíséri az ember életét ugyszólván minden stációján. Ott állnak segítők kezükkel az élet nehéz óráiban, jelölve annak, hogy a társadalomnak egyaránt óvni való érték minden egyes tagjának egészsége és élete.

Próbáljuk röviden kifejtetni, mily eszme hozta létre, mily eszme tartja össze és mily eszme mozgatja ezt a harmonikus, nagy emberi organizációt.

Ez intézmények mind egészségügyi intézmények és mivel elterjedtségük és szoros együttműködésük következtében már nemcsak egyes embercsoportokra hatnak, hanem hatásaikban már az egész társadalmat átfogják, döntően befolyásolva a társadalom egészségügyi állapotát, azért már társadalomegészségügyi intézményeknek nevezhetők. Ez intézmények mind-mind fellegvárai az orvostudomány azon legmodernebb, legfrissebb hajtásának, melyet társadalomegészségügy, más szóval socialhygiene tudományának nevezünk.

Mi a socialhygiene? Hogyan fejlődött? Milyen célkitűzései?

Az ember legfőbb java és kincse egészsége. Szerveinek, életműködéseinek az a furcsa és jóleső titokzatos harmóniája, mely képessé tesz bennünket testi és szellemi energiáink teljes kifejtésére, az élet örömeinek élvezésére. Hogyan kell ezt megőrizni, megtartani, milyen ártalmakat kell kikerülnie az egyénnek, hogy egészségében károsodás ne álljon be, evvel foglalkozik a hygiene, egészség-tudománya. Évszázadok hősiessé tudományos küzdelmei, felfedezései keresztül kikutatta a hygiene tudománya mindazon ártalmakat, kórokozókat, melyek az ember életét veszélyeztetik. A hygiene tudománya dolgozta ki a betegségekről szóló tanokat, megállapította az ellenük való védekezés módjait, ugyancsak ő vezette az emberi nem titokzatos, láthatatlan ellenségeinek, a mikro-organismuskoknak, a bacteriumoknak, bacillusoknak a nyomára, átalakítva az orvostudomány egész

szellemét és módszereit. Kikutatta a hygiene mindazon fizikai, chemiai és bacteriologiai ártalmakat, melyek az ember egészségét veszélyeztetik. Már-már azt kellett hinnünk, hogy a hygiene tudománya befejezett egész, már csak tökéletesedhet, de ujját már nem hozhat. Az orvostudomány azonban nem áll meg egy pillanatra sem, fejlődik, újabb és újabb csapások után kutat. Jöttek újabb kutatók, higienikusok, kik eleinte bátorítatlanul, majd később mind erőteljesebben hangsúlyozni kezdték, hogy még számos megoldásra váró feladata van a hygiene tudományának. Kimutatták gondos statisztikai megfigyeléseikre támaszkodó munkáikban, hogy vannak bizonyos betegségek, melyekről szóló hygiene elgondolás nem lehet helyes. Kimutatták, hogy vannak bizonyos betegségek, hol a betegség létrejöttében nem is annyira a közvetlen kórokozó a felelős, hanem az a társadalmi berendezkedés, az a társadalmi milieu, melyben az egyén él. Rámutatták, hogy épp a legelterjedtebb, az emberek százezreit pusztító betegség, a tuberculosis létrejöttében, talán nem is annyira a közvetlen kórokozó, a tuberculosis bacillus a bűnös, hanem az egyéni környező socialis nyomorúság, a rossz lakásviszonyok, a hiányos táplálkozás, az alacsony kultúra stb.

Ez orvostudományi felfogás mindinkább tért hódítva, hangoztatta, hogy vannak bizonyos betegségek, melyeknek létrejöttében a társadalom gazdasági és kulturális felépítettsége a felelős. Ha segíteni akarunk e betegségeken, ha ki akarjuk azokat égetni a társadalom testéből, akkor a gyógyításban ne annyira az egyénre helyezzük a súlyt, hanem a társadalom egészére. Ez új orvostudományi irány azt vallotta, hogy vannak bizonyos betegségek, melyek a társadalom nagyobb rétegei közt elterjedtek, jelölve annak, hogy oly okok hozzák létre, melyeknek hatóereje már nagyobb néprétegekre irányul. E betegségek elleni küzdelem csak úgy lehet eredményes, ha a társadalom egészére kiható eszközöket találunk, ha oly módokat keresünk, melyek a társadalom egész szerkezetére hatással vannak.

E tudomány azt vallotta, hogy vannak „népbetegségek”, oly betegségek tehát, melyek számként, elterjedtségüként fogva, már az egész társadalom egészségi állapotát veszélyeztetik. E betegségek előidéző okai a társadalom adottságaiban keresendők. Küzdeni ellenük csak úgy lehetséges, ha oly eszközöket találunk, melyek hatásaikban hatni tudnak a társadalom azon tényezőire, melyek e népbetegségeket előidézik. Kimutatta e tudomány, hogy helyesebb, hasznosabb, ha a betegségeket megelőzzük, mint ha a már kifejlesztett betegségeket gyógyítgatjuk. Bevezette tehát az orvostudományba, a modern élet egyik legnagyszerűbb gondolatát, a megelőzés, a *prophylaxis* gondolatát.

E gondolatokat hirdető tudomány, mivel azt hangoztatta, hogy gyógyítsuk a társadalmi berendezkedés, a socialis nyomorúság, a socialis tudatlanság létrehozta betegségeket, társadalomegészségügy, socialhygiene tudományának nevezte el.

E tudomány hangsúlyozza, hogy a betegségek elleni küzdelem csak társadalmi uton, az egész társadalomra kiható intézményes berendezkedések segítségével lehet eredményes.

E tudomány eredményeit nem hagyhatta figyelmen kívül az orvostudomány, de nem hagyhatta figyelmen kívül maga az államhatalom sem. E tételek igazságát elismerve, egymásután építették ki a modern államok hatalmas, egész társa-

dalmakat átfogó egészségügyi organizációikat. Így születtek meg minálunk is a különböző socialhygienes organizációk, a tüdőbeteg dispensairek, a közegészségügyi intézetek, az anya és csecsemővédő intézmények, az egészségügyi propaganda szervezetek, a socialis védőnőképző intézetek, stb. stb. így nyertek új értelmezést, új célkitűzést, így szedődtek új rendszerbe az állam régebben is fentálló egészségügyi intézményei. (a. 1)

A magyarországi tuberculosis halandóságról

közül összefoglaló adatokat a Népegészségügy legutóbbi számában *Szél Tivadar*. Az összehasonlító statisztikai adatok azt az öröndetes tényét mutatják, hogy Csonkama gyarországon a legutóbbi időben évről-évre kevesebb ember pusztul el tuberculosisban. Míg 1924-ben 26.724 ember halt meg országunkban tuberculotikus megbetegedésben, addig a legutóbbi, 1930-as statisztika már csak 17.162 tuberculotikus halottat tüntet fel. E tény ugyan önmagában vigasztaló, azonban ha nemzetközi viszonylatokban nézzük Csonkama gyarországon tuberculosis halandóságát, akkor már a kép szomorúbb: még mindig azon európai államokhoz tartozunk, hol az ezer lélekre eső tuberculosis halandóság a legmagasabb. Dánia gümőkóros halandósága a mienkének csak a harmadrésze, Angliáé félfannyi stb.

A tuberculotikus halottak száma Csonkama gyarországon évről-évre csökken. Ha próbálnánk vizsgálni az okokat, melyek tuberculosis statisztikánk kedvezőbb alakításában közrehatottak, legelső sorban is az orvosok számának gyarapodására kell rámutatnunk. Az orvosok számának növekedése kedvezőbb egészségügyi ellátást, a tuberculosis szakorvosok számának emelkedése pedig a betegség korai diagnózisát jelenti. E tényezők a gyógyítás kedvezőbb alakítását segítik elő. *Szél* szigorú kapcsolatba hozza a tuberculosis halottainak számának csökkenését az orvosok számának emelkedésével. Egész természetes, hogy az orvosok számának gyarapodásán kívül még számos egyéb oknak is közre kellett játszania abban a jelenségben, hogy kevesebb a tuberculosis halálos áldozatainak a száma: általános európai járványtani jelenségek, közegészségügyi politikának, socialhygienes mozgalmunk haladása, szanatoriumi és kórházi férőhelyek gyarapodása, a Társadalombiztosító Intézet socialhygienes tevékenysége, gazdasági és kulturális természetű tényezők mind-mind, különböző sullyal bár, de közrehatottak abban a jelenségben, hogy Csonkama gyarországon a tuberculosis pusztítása a legutóbbi években alábbhagyott. (a. 1)

A szervezeti élet előnyei.

Az a szakképzett munkásság, aki a köznapiság sablonos kereteiből már kinőtt, az már ott tart, hogy megismerte az élet igazságait, vagyis tudja érzi, hogy egymagában a mindennapi kenyerért folytatott harcot megvívni nem tudja és belátja, hogy az erők egységesítésére van szükség. Belátja, hogy az erők egységesítését a szakmai szervezet jelenti, így saját szakmai szervezetének harcos katonája lesz, szervezetének megerősítésére

meg is hozza az anyagi áldozatot. Így a néki kijáró megbecsülést és több kenyeret előnyösebben tudja a maga és szakmai társai részére biztosítani, mint azon szakma munkássága, amely még ma is ott tart, hogy oktadni kell arra, miért van szükség az erők egységesítésére. Ez utóbbiakhoz tartozunk sajnos mi is, egészségügyi alkalmazottak. Pedig milyen más lehetne a helyzet, ha mi is tud volnánk a szakszervezeti iskola első-második osztályán, ha már a vezetőségnek nem azt kellene megma is hirdetnie, hogy miért van szükség a szakmai szervezetre, hanem már azon dolgozhatna, hogy milyen eszközökkel lehetne az immár tarthatatlan helyzetet javítani. Melyek azok a módok, amelyek segítségével a mindennapi kenyér mellé a szakmai szervezet szociális intézmények kiépítésével maga is segíthetne a tagjain, ha azok rászorulnak.

Ha figyelemmel kísérjük az egyes szakmai munkasrétegek gazdasági viszonyait, szervezeti életüket, azt látjuk, hogy azok a munkasrétegek, akik intelligencia, iskolázottság szempontjából magasabb fokot állanak már az átlagos munkásoknál, azok szervezeten is egységesebbek és gazdaságilag is jobb viszonyok között élnek. (Néhány példa erre: nyomdászok, könyvkötők, vasmunkások stb.) Azonban nemcsak a fizikai munkások körében ismerték fel a szervezetségben rejlő erőt, hanem az intellektuelek, szellemi munkát végzők is. Példa az orvosok, ügyvédek, jegyzők stb. szervezetei. És ha még messzebb kívánunk menni, úgy azt látjuk, hogy a tőke, mely magában is hatalom: a gyári vállalatok, bankok stb., az ő hatalmas erejük mellett külön még szervezeteket is alkotnak, hogy érdekeiket még biztosabban védhessék meg. (Kartellek, trösztök stb.)

E tények, amelyek szemünk előtt állanak és amelyeknek maguknak is arra kellene készíteni bennünket, hogy mi se maradjunk el az élet sürgető követelményei mellett és mi is kövessük az egyedüli helyes és célirányos utat: szervezkedésünk útját. *Egy ut van csak a számunkra: minél előbb egymásra találni, egységesíteni az erőnket, a közös cél érdekében, hogy a végzett munkánk után a minket megillető megbecsülést és több kenyeret elnyerhessük.* Addig míg nem leszünk egységesek, amíg csak egy kisebb rész küzd, mi a nagyobb csak trespeden nézi és várja a mi fáradtságos munkánk eredményének gyümölcsét, addig az csak morzsánként tud eljutni hozzánk. Minden más lesz, ha egymásra találunk és együtt küzdünk igazságunk tudatában.

Ezer sebből vérzünk, ezer panaszunk van, amelyek be nem forrnak, ha mi magunk nem orvosoljuk. Ha csak megállapítjuk a bajokat, panaszkodunk és nem cselekszünk, céljainkat nem érjük el. A bajok orvoslására adjunk erőt, hatalmat a vezetőségnek, a szervezetségükkel álljanak a hátuk mögé, hogy érezzék azt a hatalmat, amely az ő munkájuk teljesítése mellett erőt biztosít a számukra. Minél rosszabbak a gazdasági viszonyok, annál indokoltabb teszi ez a szervezkedés szükségességét.

A program adva van, a panaszokról sérelmekről is irtunk. A súlyos gazdasági helyzet, melyben élünk, sürgetően követeli az egymásra találást. Sorsunk megjavulásához a szervezeten keresztül visz az ut, tehát szervezkedjünk. A jól kiépített és megalapozott szervezet a jövő boldogulásunk vára, amelyért semmi áldozat nem sok.

Felhívás. Betegápoló Egyesületünk vezetősége ez uton kéri mindazokat az egyesületi tagokat, akik egyesületi tagságuk 25. évét betöltötték, jelentkezzenek, vagy elfoglaltságuk esetén levél útján jelentsék be e tényét az egyesület titkárságánál.

Vegyes hírek.

Emléktábla. A kegyelet és hála az ember egyik legszebb és legértékesebb jellemvonása. És annál értékesebb az, ha anyagi áldozatokban kell annak olyan egyének részéről megnyilvánulnia, akiknél a fillérek is nagyon sokat számítanak. A javaslat, amely megboldogult *dr. Rajnai Béla* eu. tanácsos, orvos-elnök ur emléktáblájának megörökítésére tétetett, a megvalósulás előtt áll. Sokan kételkedtek abban, hogy a javaslatot a gyakorlati életbe át lehessen a mai nehéz gazdasági viszonyok vinni. Azonban az akarat, mely tagjainkat annyira jellemzi, itt is a javaslatot tevő *Balázs Flórának*, egyesületünk alelnökének feltevését igazolta.

A megértés és áldozatkészség lehetőséget nyújtott, hogy a vezetőség az emléktáblát elkészíttesse. Az emléktábla munkálatok alatt áll és azt a közgyűlésünkre ünnepélyesen fel is állíthatjuk.

Az emléktáblára lapunk zártaig ujabban az alábbiak juttatták el adományait:

Balázs Flóra, Deák Mária 5—5, Johann Mária 3, dr. Dvorcsák Antal, Gábor Julia, Mézes Julia, Horváth Gyuláné, Dinyér Istvánné, Furó Katalin, Dezső Gyuláné, özv. Tóth Istvánné 2—2, Bodon Matild, Szenczy István, Hallgató Gyuláné 1—1 és Varga Józsefné —.66 pengőt.

Aki még nem küldötte be adományát, kérjük, hogy azt mielőbb a fittkarsághoz juttassa el.

Dolgári iskolai tanfolyam. Keresztényszocialista Magánfiszlv. Orsz. Szövetségének Középiszkolai előkészítő tanfolyamai, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 37/b. Mindenki vizsgázhat, aki Szövetségünknek a nagym. M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Ur engedélyével már 12 év óta alruista alapon álló **polgári, felsőkereskedelmi és középiszkolai előkészítő esti tanfolyamait** hallgatja, amely VII., ker., Rottenbiller-utca 37/b szám alatt lévő polgári fiúiskolában működik. *Beíratási díj 3 pengő.* Tanítási díj: *a polgáriban havonként 10—12 pengő, a kereskedelmi és középiszkolában havonként 18—20 pengő.* Vannak féléves és egészéves tanfolyamok. A polgári I—II. o. egyúttal egy fél év alatt végezhető. *A beíratások bármely tanfolyamra folyó év február elején kezdődnek.* Nagybő számú jelentkező esetén március hó elején újabb csoportok oktatását kezdjük. Felvilágosítást nyújt a tanfolyamok tanulmányi vezetője: *dr. Korniss Ferenc* szék. íöv. középiszkolai tanár, VII., Rottenbiller-utca 37/b szám alatti polgári fiúiskola épületében, naponta délután 5—8 óra között. Az előadásokat *helenként háromszor* délután 5—9 óra között tartják. Minden tantárgyat nyílv. iskolánál működő, ekleveles középiszkolai szaktanár ad elő. *Az oktatás teljesen iskolaszertű.* Aki az eddig elért eredmények után érdeklődik, növendékeink kiváló vizsgaeredményeit fogja látni. Elnökség.

Műsoros estély. Szövetségünk Fürdős szakosztálya I. évi február hó 7-én (farsang vasárnap) rendezte meg szokásos műsoros táncestélyét a szt. Gellért-fürdő nagy halljában. Az estélyen megjelent *Bánlaky Géza* vezérigazgató, az estély egyik fővédnöke nejevel, *dr. Bencur Gyula* egy. tanár, valamint a szt. Gellért-fürdő számos tisztviselője. Az estélyt *Vilkovits János* fürdős-elnök megnyitó szavai nyitották meg, ezután a művésznők és műveszek számai következtek. A művészesztélyen szereplők közül sürű fapokat arattak *Komlóssy Emma* magyar nótákkal, *Szalontai Ferike* nézőtéri tréfákkal; *Rudolffy Erzs* hangverseny számai, *Vidos Jenő* cigányparódiái, *Neviczky József* és *Domanys József* parasztréfái keltek megérdemelt sikerrel. A zongorakíséretet *Erős Béla* zeneszerző, *Konc Ferenc* énektanár és *Farkas Ferenc* sziniiskolai tanár látták el. Utóbbi volt az est konferanziája és rendezője is. A műsor után következett a tánc,

amelyet *Borsitzky Erzsébet*—*Bugyáki Jánossal*, *Bugyáki Rózsika*—*Tornyai Józseffel*, *Nagy Jucika*—*Nánay Józseffel* a „Még ma este úgy megfürdök, öröm lesz azt nézni“ című csárdással nyitották meg.

Az estélyen a sulyos gazdasági helyzet nyomászat hatása erősen éreztette ugyan hafafását, azonban, akik megjelentek nagyobbreszt a hajnali órákig kedélyes együttléiben kitartottak.

Az alábbiak voltak szivesek az estélyhez felülfizeléseikkel hozzájárulni:

Dr. Dajor Sándor 30, *Bánlaky Géza*, *dr. Bencur Gyula*, *Szinyei Merse*, szt. Imre gyógyfürdő igazgatósága, *id. Horváth József* 20—20, *Vilkovits János*, *dr. Dalmady Zoltán*, *Molnár Zsigmond*, *Császár-fürdő igazgatósága*, *Kálmán Henrik* 10—10, *Drexler Ferenc* 6, *Szalady Géza* 5.10, *dr. Mayer Árpád* 10.—, *Burkovits Antal*, *Kövecses György*, *Kerfész Károly*, *Öd Mihály*, *Markovits és Krammer*, *Jauernik Jenő*, *Nagy Gergely*, *Posszerl Vince*, *Prohászka Oszkár*, *Bugyáki Ferenc*, *Kenesei N.*, *Cseh György* 5—5, *Kaas Béla* dr., *Bauer Károly*, 4—4, *özv. Huber Károlyné*, *Gerendy N.*, *ifj. Babay József*, *Balázs Flóra*, *Dvorcsák Antal* dr. 3—3, *Kajári István*, *Török Sándor*, *Balázs Anna*, *Weil dr. Holp Lajos*, *Baka Ferenc* 2.50—2.50, *Horváth N.*, *Fekete Mária* 1—1 pengőt és *özv. Nagy Pálné* 1 dollárt. *Vadkerti Gyula* P 10.—, *Babay Béla* 3.—, *Moldván Miklós* 2.50 és *Szaay Dénesné* 2.50.

Az adományozóknak ez uton mond köszönetet a vezetőség.

Igazgatósági ülés. A Befegápolók Egyesülete I. évi január hó 25-én tartotta meg rendes havi ülését. Az ülést, a melyre nagy számban vettek részt az igazgatóság tagjai, *dr. Antal Lajos* orvos-elnök nyitotta meg, aki szeretettel üdvözölte a megjelenteket. Megnyitó beszédében ismertette az egyesület elnökségének legközelebbi időre szabott programját, majd kérte a tagok hozzászólását. *Szele Józsefné*, *Balázs Flóra* és mások hozzászólása után a programot az igazgatóság magáévé tette. Az orvoselnök ur ezután fontos elfoglaltsága miatt kényszerül az ülésről távozni és az elnöklést *Balázs Flóra* alelnök vette át. *Sándor Lidia* jegyző ezután a múlt havi ülés jegyzőkönyvét olvasta fel, majd annak ellogadása után *Válfy Ferenc* pénztáros a pénztár állományáról számolt be. A pénztári beszámoló után a beérkezett levelek kerültek a sor. A kérelmek elintézése után javaslatokat és indítványokat tárgyalt le az igazgatóság. Majd azok végzetével elnök az ülést bezárta.

Választmányi ülés. A Fürdősök Egyesülete I. évi február hó 4-én tartotta meg rendes havi ülését. *Vilkovits János* elnök nyitotta meg az ülést, aki ismertette a napirendet, jelenítette, hogy a múlt havi pénztári állományról nem számolhat be, mert az ülés korai időpontja annak lezárását nem tette lehetővé. Majd felkérte a múlt havi ülés jegyzőkönyvének felolvasására *Fazekas Mihály* szakítkárt. A jegyzőkönyv felolvasatott, amelyben több módosítás vált szükségessé, majd a helyesbítések után azt két vál. tag hitlesítette. *Sziben József* főtitkár jelentését a választmány tudomásul vette, majd az indítványok tárgyalására és a megterendő művész-estély ügyét vitatta meg a választmány. Az ülés befejezése előtt az elnök még kérte a választmány tagjait, hogy hassanak oda, hogy az estély a rossz gazdasági viszonyok ellenére is legalább az elmúlt évihez hasonlóan sikerüljön, majd az ülést bezárta.

Igazgatósági ülés. A Befegápolók Egyesület I. évi február 19-én tartotta rendes havi ülését. *Balázs Flóra* alelnök nyitotta meg az ülést, aki a határozatképesség megállapítása után kérte a múlt havi ülés jegyzőkönyvének a felolvasását. *Sándor Lidia* jegyző felolvasta a múlt ülés jegyzőkönyvét, amit az igazgatóság tudomásul vett. *Válfy Ferenc* pénztáros a múlt havi pénztári állományról számolt be, amit az igazgatóság egyhanguan vett tudomásul. A beérkezett levelek tárgyalására került a sor. *Tomássi Bianca* az I. osztályba való helyezése és *Bölyönyi Róza* II. osztályba való helyezését kérelmek az igazgatóság helyt adott. *Medgyesi Anna* kartársnőnek az egyesületbe leendő visszavételének kérelmét az igazgatóság magáévé tette, míg *Baka Mária*t az egyesület igazgatósága ápolónőnek meg nem engedhető viselkedése miatt a tagok sorába vissza nem vette. Ezután a székházzal kapcsolatos ügyekről számolt be a vezetőség, majd a jövőben várható változásokról részletes ismertetést adott a vezetőség, amit az igazgatóság megnnyuvással vett tudomásul. Több kisebb jelentőségű ügyet vitatott még meg az igazgatóság, majd az elnök az ülést bezárta.

Felelős kiadó: *Sziben József*.